

RETTE I HORSENS DOM

afsagt den 4. april 2019

Sag BS-31031/2018-HRS

Bank Norwegian AS
(advokat Kristian Haagen Larsen)

mod

A
(advokat Christian Skov Jakobsen)

og

B

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen er anlagt den 27. august 2018. Sagen vedrører, hvorvidt de sagsøgte hæfter for en indgået kreditkortaftale af den 5. august 2016 med en oprindelig hovedstol på kr. 40.000.

Bank Norwegian AS har fremsat påstand om, at de sagsøgte dømmes til principalt solidarisk, subsidiært alternativt, at betale sagsøgeren kr. 49.975,97. Beløbet forrentes med 24 % p.a. af kr. 49.975,97 fra den 2. april 2017.

Derudover dømmes A til at betale sagsøgeren kr. 300 i rykkergebyrer.

A har fremsat påstand om frifindelse.

B har erkendt kravet.

Sagen er behandlet efter reglerne om småsager.

Sagen er behandlet sammen med sagen BS-31040/2018-HRS

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Forklaringer

A har forklaret, at hun er gymnasielærer og bor sammen med B, som hun har 2 børn med. De har boet sammen i 8 år. Hun købte huset i 2015 og er eneste ejer af huset, da B havde en større gæld med ind i forholdet og er registreret i RKI. Han havde fortalt hende, at gælden stammede fra et hus, der var gået på tvangsauktion.

De har hver deres bank og lønkonti. De har en budgetkonto, som hun styrer. Det var organiseret således, at hendes løn gik ind på budgetkontoen, hvorfra de faste udgifter bliver betalt, mens hans løn går til betaling af deres daglige forbrug. De har løbende overført penge til hinanden, hvis den ene manglende penge. De har løbende talt om deres økonomi, men hun har aldrig haft adgang til hans konto for at kigge efter, hvordan hans forbrug var. B har haft fast arbejde i mange år.

Hun har ikke indgået aftaler med Ekspres Bank eller Bank Norwegian. Det er B, der har indgået aftalerne i hendes navn. Hun har ikke givet samtykke hertil. Hun blev den 22. marts 2017 klar over, at B havde optaget lån i hendes navn, da han gik til bekendelse om sit spillemisbrug, og at han havde optaget lån i hendes navn. Hun har ikke haft mistanke om, at han havde et spillemisbrug, og hun vidste ikke, at hans gæld stammede fra et spillemisbrug. Misbruget brød ud igen i omkring slutningen af 2015 og starten af 2016.

Han fortalte hende, at han havde taget nøglekortet til nemID ud af hendes pung og havde fotograferet det med sin mobiltelefon. Hun har aldrig udleveret nøglekortet til ham, og hun var ikke klar over, at han havde haft fat i det. Da hun på et tidspunkt fik et nyt nøglekort, gjorde han det på ny uden at hun opdagede det. De i huset flere computere, herunder en fælles tablet, som hun også bruger engang i mellem. Hun plejer, at bruge sin private computer til at ordne banksagerne, men hun må på et tidspunkt have været logget ind på netbanken via tabletten, da den havde gemt hendes brugernavn og adgangskode. Hun kan ikke huske, at hun skulle have godkendt, at tabletten kunne gemme hendes oplysninger, men det må hun have gjort, da der er herigennem, at han har fået hendes

brugernavn og adgangskode. Hun har på intet tidspunkt givet ham hendes brugernavn og adgangskode.

Han har løbende sørget for at kontrollere alle kanaler, hvorigennem hun kunne opdage hans misbrug af hendes oplysninger. Han har jævnligt tilgået hendes e-Boks for at slette beskeder fra kreditorerne. Han har ændret mailadviseringerne i e-Boks, således at hun ikke modtog advisering fra e-Boks, hvis der kom noget fra kreditorerne, men hun har fortsat modtaget advisering fra de almindelige afsendere af beskeder. Han fortalte hende, at nøglen til postkassen var blevet væk, men at han kunne åbne den med skruetrækkeren. Det var derfor kun ham, der kunne åbne postkassen. Hun synes, at det var irriterende ikke at kunne tjekke den, og havde også luftet, at de skulle købe en ny, men hun fik ikke gjort noget ved det, da det jo fungerede, idet B kunne hente posten.

B skiftede løbende hendes nemkonto fra hendes til hans bankkonto og tilbage igen, således at beløbene blev udbetalt til ham. I et tilfælde, den 26. januar 2017, modtog han som følge af nem hendes barselsdagpenge på sin konto. Han overførte straks beløbet retur til hendes lønkonto med præcis samme tekst, således at man kun ville opdage fejlen, hvis man kontrollerede overførslen. Man kunne ikke se det på kontoudskriften.

Hun har ikke på noget tidspunkt haft mistanke om, at der foregik noget, forinden B gik til bekendelse den 22. marts 2018. Han har været meget omhyggelig og dygtig til at slette sine spor, og hun har ikke haft nogen mistanke til ham. Hun havde heller ikke nogen grund til at have mistanke til ham.

B fortalte hende, at han ville melde sig selv til politiet. Hun sagde til ham, at hun ønskede, at de fandt en anden løsning. De snakkede med hendes forældre, der sagde, at de kunne låne hende og B pengene. De kontaktede dagen efter advokat X med henblik på, at han skulle kontakte kreditorerne om sagens forhold. Hun begyndte i stedet at modtage trusler om inkasso og lignende, og hun hørte ikke fra advokaten. Hun rykkede advokaten, og han meddelte hende i april, at han nok skulle følge op på det. Hun hørte stadig ikke fra advokaten, og det væltede fortsat ind med breve. Advokaten forklarede hende i maj, at han havde kontaktet kreditorerne i marts. Da hun opsagde samarbejdet, kunne hun konstatere, at han først fremsendte en mail til kreditorerne i maj.

Hun ændrede straks koden til sit nemID og gennemgik deres computere, og mobiltelefoner for at undersøge om adgangskoden var gemt på andet udstyr end tabletten. Der er ikke sket misbrug af hendes identitet efter den 22. marts 2018. Hun er ikke efterfølgende blevet udsat for yderligere misbrug.

B har forklaret, at han har haft fast arbejde de seneste 19 år. Ejendommen blev alene købt af A, da han var registret i RKI. Han havde

fortalt hende, at han var blevet registreret i RKI som følge af en tvangsauktion over hans tidligere ejendom. Det var kun delvist sandt, da han ikke fortalte hende, at ejendommen gik på tvangsauktion som følge af, at han havde spillet alle sine penge op. Han var ludoman og har været i behandling af flere omgange. Han spillede ikke længere, da han mødte A. Han har måske spillet for mindre beløb, men uden at det var et misbrug. I slutningen af 2015 tog det pludselig fart. Det var på samme tid, som han fandt ud af, hvordan han kunne låne penge i hendes navn.

Han havde siddet tabletten, da hendes cpr.nr og kode poppede frem, da han skulle logge ind på en hjemmeside. Han husker ikke hvilken hjemmeside, det var. Det var ved et tilfælde, at han fik adgang til hendes kode. Hun har ikke haft udleveret den til ham, og hun har ikke været bekendt med, at han havde den. Han vidste, at hun havde sit nøglekort i sin pung, og han tog en dag nøglekortet frem og tog billede af det, uden at hun var bekendt med det. Da hun skiftede nøglekort, tog han på samme måde et billede af det nye nøglekort.

Han begyndte herefter at oprette låneaftaler i hendes navn, uden at hun var bekendt med det, og uden at hun havde givet samtykke hertil.

Han kendte mønsteret for, hvornår kreditorerne sender breve mv. ud til kunderne. Han tjekkede derfor hendes e-Boks i løbet af måneden og særligt sidst på måneden for at slette meddelelserne fra kreditorerne, inden hun nåede at opdag dem. Han ændrede samtidig adviseringerne, således at hun kun modtog advisering fra de sædvanlige afsendere og ikke fra kreditorerne. Han fortalte hende, at nøglen til postkassen var forsvundet, og at de fremover måtte bruge en skruetrækker. Han vidste, at hun ikke ville bruge tid på at åbne postkassen med en skruetrækker.

Han kunne til sidst i forløbet kun optage lån, der skulle udbetales til låntagerens nemkonto, og han begyndte herefter, at ændre hendes nemkonto til hans konto, når pengene skulle udbetales, og herefter tilbage til hende igen. Det tager 3 dage at skifte nemkonto, og det gik galt én enkelt gang, hvor han modtog indbetaling af hendes barselsdagpenge på hans konto. Han sørgede for, at pengene straks blev overført til den rigtige konto, og at teksten blev skrevet på præcis samme måde, så hun ikke ville ane uråd, medmindre hun klikkede på overførslen.

Det lykkedes ham længe at holde lånene skjult for hende, da hun sjældent havde meget tid til overs, når hun skulle passe to små børn og samtidig arbejde meget om aftenen. Da de i marts 2017 snakkede om sommerferie, var hele læsset ved at vælte. Hun pressede ham på de rigtige punkter, og han endte med at gå til bekendelse. Hun blev chokeret, da han fortalte hende om misbruget. Han troede på daværende tidspunkt, at han kun havde lånt 200.000 kr. i hendes

navn. Det har vist sig, at han har optaget ca. 20 lån, og at det samlede beløb er væsentligt højere.

Han startede i ludomanibehandling den 23. marts 2017 og blev færdig den 1. april 2018.

Parternes synspunkter

Parternes synspunkter er i fortegnelsen gengivet sådan:

Bank Norwegian AS har til støtte for sin påstand gjort gældende, at

"3 DE SAGSØGTES SOLIDARISKE HÆFTELSE

Det gøres overordnet gældende, at de sagsøgte hæfter solidarisk for den indgåede kreditkortaftale af den 5. august 2016 samt de konstaterede hævninger på kreditkortet. De sagsøgte er derfor begge forpligtede til at betale Bank Norwegian AS kr. 49.975,97 med tillæg af renter og omkostninger.

Rentepåstanden og påstanden om betaling af rykkergebyrerne er nedlagt i overensstemmelse med aftalevilkårene, jf. den indgåede kreditkortaftale og Bank Norwegian AS' almindelige betingelser (bilag 1).

3.1 B

Det gøres gældende, at B hæfter direkte over for Bank Norwegian AS. B har anerkendt at have indgået kreditkortaftalen ved anvendelse af As NemID og efterfølgende brugt kreditkortet til adskillige køb og kontantoverførsler.

B har opnået en uberettiget berigelse ved at indgå kreditkortaftalen med Bank Norwegian AS i As navn. Han er derfor ligeledes forpligtet til at tilbagebetale det udbetalte beløb til Bank Norwegian AS med udgangspunkt i berigelsesgrundsætningen.

3.2 A

Det gøres gældende, at A (tillige) hæfter for den indgåede kreditkortaftale over for Bank Norwegian AS. Dette gælder, uagtet at det lægges til grund, at kreditkortaftalen blev indgået uden As kendskab eller (udtrykkelige) samtykke.

3.2.1 Bundet som følge af fuldmagt

For det første hæfter A for de konstaterede hævnings i henhold til kreditkortaftalen som følge af et fuldmagtsforhold mellem A og B.

B har i en længere periode disponeret over As NemID, som han ubestridt har anvendt til at optage adskillige lån mv. hos flere forskellige banker. Til illustration af omfanget af Bs disponering over As NemID mv. henvises der til fremlagte kreditorliste udfærdiget af de sagsøgte (bilag F).

Det gøres i denne forbindelse gældende, at A har tilgængeliggjort og overladt sine personfølsomme oplysninger til B på en sådan måde, at A ved sin handlemåde har accepteret kreditkortaftalens indgåelse med Bank Norwegian AS som kreditor.

3.2.2 Bundet som følge af uforsigtighed

For det andet hæfter A direkte over for Bank Norwegian AS som følge af en betydelig udvist grad af uforsigtighed i forbindelse med kreditkortaftalens indgåelse.

Det er ubestridt, at B havde mulighed for at sætte sig i besiddelse af As NemID og tage billeder heraf. Det må derudover lægges til grund, at A har oplyst B sin kode til sit NemID

A har derfor udvist en så betydelig grad af uforsigtighed ved at have tilgængeliggjort sine personfølsomme oplysninger og dermed muliggjort misbrug af sit NemID, at hun over for Bank Norwegian AS hæfter direkte for den indgåede kreditaftale.

A anfører imidlertid, at A ikke skulle have oplyst sin adgangskode til sit NemID til B, men at As adgangskode tilhørende hendes NemID ved en fejltagelse skulle være blevet gemt i internetbrowseren på en fælles tablet, som benyttes af alle i hjemmet. B skulle i denne forbindelse have anvendt den pågældende tablet ved indgåelsen af kreditkortaftalerne med bl.a. Bank Norwegian AS.

As håndtering af sine personlige oplysninger tilhørende hendes NemID er i direkte strid med vilkårene for forsvarlig opbevaring, hvilket i sig selv har karakter af uforsigtighed / grov uagtsomhed.

Et NemID's særlige personlige karakter og de heri liggende muligheder for misbrug bevirker, at A har været særligt forpligtet til at opbevare sit NemID forsvarligt og i videst muligt omfang sikre, at det ikke anvendes af uvedkommende tredjemænd, herunder af B.

Det gøres gældende, at det i sig selv har karakter af uforsigtighed / grov uagtsomhed, at A har tilgængeliggjort sin adgangskode til sit NemID på en sådan måde, at B har haft mulighed for at misbruge hendes personfølsomme oplysninger.

Det ændrer ikke herpå, at A og B var samlevende.

Dette gælder særligt, når der henses til, at den første kreditaftale efter de sagsøgte eget udsagn blev indgået allerede i januar 2016, og den sidste kreditaftale blev indgået i marts 2017 jf. fremlagte kreditoroversigt (bilag F).

A har derfor (som minimum) i et år haft kendskab til, at den pågældende tablet skulle have gemt hendes personfølsomme oplysninger i form af hendes personlige kode til hendes NemID, uden at A har fundet anledning til at rette op herpå.

Dette har (også) i sig selv karakter af grov uagtsomhed.

Dertil kommer særligt, at der ikke er tale om et enkelt, mindre misbrug. B har systematisk misbrugt As personfølsomme oplysninger, uden at A har bemærket det.

B har disponeret i As navn i en periode fra januar 2016 og indtil marts 2017. I denne periode har B i mindst 21 tilfælde anvendt As personfølsomme oplysninger. Det bemærkes, at dette alene er de tilfælde, som fremgår af en "umiddelbar liste" udarbejdet af de sagsøgte. Det kan derfor ikke afvises, at B har disponeret i As navn i flere tilfælde end det oplyste.

På trods af Bs omfattende misbrug af As NemID mv. i mere end et år, hævder A, at hun ikke før marts 2017 fattede mistanke om misbruget. Dette selvom B på daværende tidspunkt havde indgået 21 låne- og kreditkortaftaler med 15 forskellige kreditorer.

A hævder således, at hverken ydre omstændigheder, heriblandt breve, e-mails eller lignende, eller Bs adfærd på noget tidspunkt har givet hende anledning til at undersøge omstændighederne nærmere.

... ..

Selvom A fik kendskab til misbruget i marts 2017, blev Bank Norwegian AS først underrettet herom i maj 2017. I over en måned blev der ikke rettet henvendelse til Bank Norwegian AS med henblik på at forhindre et yderligere misbrug af As personfølsomme oplysninger.

Dette forhold understøtter yderligere, at A har udvist en sådan grad af uforsigtighed, at hun hæfter over for Bank Norwegian AS for den indgåede kreditkortaftale.

Det faktum, at passiviteten tilsyneladende skyldes As tidligere advokat, ændrer ikke herpå. Der henvises til Højesterets kendelse af den 10. februar 2012 (gengivet i U.2012.1724/2H), hvor en indsigelse fra en lejer blev fremsat for sent grundet en misforståelse mellem lejeren og dennes advokat. Selvom fejlen påhvilede advokaten, ændrede det ikke på, at lejeren bar risikoen for, at indsigelsen blev fremsat rettidigt. A bærer derfor risikoen for, at advokaten ikke som forudsat rettede henvendelse til Bank Norwegian AS langt tidligere.

... ..

A anfører videre, at det alene har karakter af uagtsomhed, og at en person alene kan forpligtes i henhold til en indgået kreditaftale, som personen ikke har indgået, hvis personen "aktivt" har udleveret sin kode m.v. til tredjemand, der efterfølgende misbruger personens NemID m.v.

Dette er ikke korrekt.

Der henvises i denne forbindelse til Københavns Byrets dom af den 19. oktober 2018 (BS-1409/2018-KBH), hvor retten dømte en person til at hæfte for hævnninger m.v. foretaget på et kreditkort, der blev oprettet ved anvendelse af personens NemID uden personens kendskab eller samtykke.

Personen havde opbevaret sit NemID med sin kode i en pung i en jakke og lagt jakken i et værelse til en privatfest. Retten udtalte bl.a. følgende:

”Retten finder imidlertid, at sagsøgte efter sin egen forklaring om, at han formoder, at identitetstyveriet er sket i forbindelse med en privat fest den 4.-5. august 2016 med deltagelse af omkring 50 personer, hvoraf han ikke kendte alle, at han havde lagt sin jakke på en seng, hvori lå hans pung indeholdende hans NemID samt koden til NemID’et, og at han, da han den 9. august 2016 blev opmærksom på, at der den 5. august 2016 blandt andet var optaget et lån på 40.000 kr. i hans navn, ikke selv sikrede, at hans NemID blev spærret, men bad banken om at gøre det, hvilket imidlertid ikke blev gjort, hvorefter den i sagen omhandlede kreditaftale blev indgået den 12. august 2016, har udvist en sådan grad af uagtsomhed, at han hæfter i henhold til den indgåede kreditaftale, hvorfor der gives sagsøger medhold”

Det er derfor ikke en betingelse, at en person, der får misbrugt sit NemID til indgåelse af en låneaftale, ”aktivt” har udleveret koden til personens NemID.

Det er alene tilstrækkeligt, at personen har tilgængeliggjort sine personfølsomme oplysninger og dermed muliggjort misbrug af personens NemID m.v.

As henvisning til Østre Landsrets kendelse af den 31. oktober 2017 (gengivet i FM 2018.8) er irrelevant. Dels fordi landsretten afviste at fremme en fogedsag med henvisning til, at der ikke forelå et tvangsfuldbyrdsgrundlag i medfør af retsplejelovens § 478, og dels fordi landsretten begrundede afvisningen med, at et krav støttet på almindelige erstatningsretlige regler måtte gøres gældende ved almindeligt søgsmål.

Dette er så vidt korrekt.

Det afgørende i denne sag er imidlertid, at A har udvist en betydelig grad af uforsigtighed / uagtsomhed ved at have tilgængeliggjort sine personfølsomme oplysninger og dermed muliggjort det konstaterede misbrug, at hun hæfter direkte over for Bank Norwegian AS som debitor på kreditkortaftalen.

... ..

3.2.3 Erstatningsansvar

For det tredje er A under alle omstændigheder ifaldet et erstatningsansvar over for Bank Norwegian AS.

A har udvist en betydelig grad af uagtsomhed ved at tilgængeliggøre sine personlige oplysninger og derved muliggjort (uberettigede) kreditkorttrækninger hos Bank Norwegian AS.

Dertil kommer, at A, selvom hun efter eget udsagn har haft kendskab til forholdet siden marts 2017, først reagerede over for Bank Norwegian AS den 7. september 2017. A bærer selv risikoen for, at hendes daværende advokat ikke som forudsat rettede henvendelse til Bank Norwegian AS med det samme jf. i det hele ovenfor.

A burde selv have reageret over for Bank Norwegian AS allerede i marts 2017 i stedet for at forholde sig passiv i flere måneder.

A er derfor ifaldet et erstatningsansvar over for Bank Norwegian AS."

A har til støtte for sin påstand gjort gældende, at

"Til støtte for den nedlagte påstand gøres det gældende, at As personfølsomme oplysninger er blevet uberettiget anvendt af hendes samlever, B, til indgåelse af den omhandlende kreditkortaftale. Jeg forstår indholdet af stævningen således, at dette ikke bestrides af Bank Norwegian AS

A har hverken medvirket eller haft kendskab til Bs handlinger.

Derudover kan det konstateres ud fra kontoudtog for As personlige bankkonto, at der ikke er sket udbetalinger til As konto fra Bank Norwegian AS, jf. bilag C, i den omhandlede periode. Også af denne grund kan det lægges til grund, at A ikke har været bekendt med Bs misbrug.

På denne baggrund kan det konstateres, at A ikke har indgået kreditkortaftalen med Bank Norwegian AS, og derfor heller ikke hæfter for kravet vedrørende denne aftale.

Fuldmagtsforhold

A har ikke handlet på en sådan måde, at hun aktivt har overladt eller tilgængeliggjort sine personfølsomme oplysninger,

der kan være at betragte som en fuldmagt til B eller nogen anden.

As CPR-nr. har B haft kendskab til, eftersom de som samlevende med fællesbørn kan komme i situationer, hvor det er hensigtsmæssigt at kende hinandens personnumre.

Dette er i øvrigt helt almindeligt mellem kærester og ægtepar, hvilket jeg gør ud fra Bank Norwegian A/S er enig i.

Nøglekortet forbundet til As NemID har hun opbevaret forsvarligt og på helt sædvanlig vis i sin pung. Ved to tilfælde har B fra As pung uberettiget taget og fotograferet to forskellige nøglekort og opbevaret disse billeder på sin mobiltelefon uden, at A har været vidende herom.

Adgangskoden forbundet til As NemID er ved en fejltagelse blevet gemt i internetbrowseren på en fælles tablet, som benyttes af alle i hjemmet, således at adgangskoden automatisk udfyldes ved indtastning af hendes CPR-nr. B har ved aftaleindgåelsen benyttet denne tablet og ikke direkte haft kendskab til adgangskoden. Igen gøres der dog opmærksom på, at det ikke er ualmindeligt, at folk anmoder websider om at huske deres adgangskoder næste gang de skal logge ind på den samme side. En del websider spørger sågar brugeren herom. Det kan derfor heller ikke lægges A til last, at hun har bedt websiden om at gemme sin adgangskode – særligt når hun på dette tidspunkt ikke har haft nogen grund til at mistænke B for misbrug af hendes personfølsomme oplysninger.

Et fuldmagtsforhold på grundlag af hovedmandens adfærd kan i dansk ret kun konstateres, hvor hovedmanden har udvist en anderledes handlemåde end normalt eller ved passivitet (det vil sige med viden om medlemmandens fortsatte ageren) har tolereret, at der var stiftet et fuldmagtsforhold.

A har hverken aktivt givet en fuldmagt eller udvist en sådan adfærd, at der bør statueres et gyldigt fuldmagtsforhold mellem hende og B – hverken til anvendelsen af hendes NemID i almindelighed eller indgåelse af den konkrete aftale.

Uforsigtighed

NemID-systemet er karakteriseret ved en tofaktorgodkendelse, hvor med både en personlig adgangskode og et nøglekort er påkrævet for at få adgang.

Nøglekortet har A opbevaret forsvarligt og på helt sædvanlig vis i sin pung, der naturligvis i visse tilfælde ikke har været under konstant opsyn og således været tingængeligt for hendes samlever i deres fælles hjem.

Det kan ikke forventes eller være ønskeligt, at den gældende retstilstand i en sådan situation er den, at samleverne i et fælles hjem kun er beskyttet mod misbrug af personfølsomme oplysninger fra deres samlever, såfremt han/hun har gemt eller umuliggjort adgang til personfølsomme oplysninger, eksempelvis et nøglekort, som det i sagen er tilfældet. Sagt på dansk: det kan ikke kræves, at man låser sin pung inde eller på anden måde opbevarer den utilgængelig for sin samlever/ægtefælle.

Sagsøgers henvisning til Østre Landsrets kendelse af den 26. oktober 2016 er ikke at være sammenlignelig med denne sag, allerede fordi de faktiske omstændigheder i de to sager afviger markant fra hinanden.

Det fremgår således af kendelsen, at debitor havde udleveret sit NemID til sin daværende ægtefælle:

”Efter [debitors] forklaring for fogedretten om udlevering af NemID til hendes daværende ægtemand (...)”.

Dette går igen, fsva. henvisningen til Østre Landsrets dom af den 22. september 2017. I denne afgørelse havde sagsøgte, hvis NemID var blevet misbrugt, aktivt informeret sin ven om sin adgangskode, som derefter benyttede dette til optagelsen af lån i hendes navn. Endvidere havde sagsøgte tilgængeligtgjort sine personfølsomme oplysninger som CPR-nr. og nøglekort, ved at have disse liggende fremme, så de var let tilgængeligt, når hendes ven var på besøg.

I Østre Landsrets kendelse af den 31. oktober 2017 (gengivet i FM 2018.8) var skyldnerens NemID blevet misbrugt, hvilket kreditor – en bank – mente han hæftede for som følge af uforsigtighed. Landsretten kom frem til, at skyldneren ikke var debitor for lånet, da der tvivl om, hvorvidt han havde samtykket til brugen af NemID. Landsrettens begrundede resultatet således:

”Landsretten lægger i overensstemmelse med [bankens] tilkendegivelse til grund, at lånet er optaget ved, at tredjemand har gjort brug af [skyld-

nerens] NemID med tilhørende koder uden [skyldnerens] samtykke. [Skyldneren] er således ikke debitor for lånet.”

Skyldneren i ovennævnte afgørelse blev altså ikke anset for debitor i en situation, hvor han vel at mærke aktivt havde overladt sit NemID og koder til tredjemand, men hvor det ansås for tvivlsomt, hvorvidt han havde givet samtykke til aftaleindgåelse.

Der er ingen tvivl om, at A ikke har kendt til misbruget, og det står således uden tvivl klart, at der ikke foreligger noget samtykke.

Både for så vidt angår anvendelsen samt anskaffelsen af As NemID, har B handlet uberettiget.

Ud fra en konkret vurdering, kan A ikke anses for at have udvist en så betydelig grad af uforsigtighed, at hun er indenfor det grænseområde, hvor man anses for forpligtet som følge af uforsigtighed.

Erstatningsansvar

På baggrund af betragtningerne i ovenstående afsnit for forholdet vedrørende uforsigtighed, kan det ikke bebrejdes A, at Bank Norwegian AS har lidt et tab ved indgåelse af kreditkortaftalen og trækkene på kreditkortet.

A har ikke udvist en sådan grad af uforsigtighed, at hun har pådraget sig et erstatningsansvar overfor Bank Norwegian AS, da hun ikke har tilgængeliggjort sine personfølsomme oplysninger på en måde som må anses for ansvarspådragende.

A reagerede således straks hun blev bekendt med Bs misbrug.

A blev således den 22.03.2017 bekendt med misbruget, og allerede dagen efter, den 23.03.2017, rettede hun henvendelse til en advokat med henblik på at kontakte kreditorerne og få bistand i forhold til sin situation.

Hun forsøgte efterfølgende flere gange at følge op på sin sag, og det var grundet langsommelig sagsbehandling fra hendes daværende advokats side, at der ikke skete mere i sagen. Bank Norwegian AS bliver underrettet om misbruget den 01.05.2017 og ikke den 07.09.2017, som sagsøger dog i sin stævning gør gældende. A blev endvidere af sin advokat informeret om, at kreditorerne havde fået besked

om misbruget allerede i marts 2017, hvilket dog som nævnt tidligere viste sig at være usande oplysninger.

På denne baggrund har A klaget til Advokatnævnet over advokatens adfærd, og hun har fået medhold i, at advokaten har handlet i strid med de advokatetiske regler. Det bemærkes i øvrigt, at advokaten ikke afviser det faktiske hændelsesforløb.

A har både haft vilje til og aktivt foretaget sig bestræbelser på at informere Bank Norwegian AS om misbruget. Det kan således lægges til grund, at A reagerede straks og det skal dermed ikke lægges hende til last, at hendes daværende advokat forsømte sagen.

As udviste handlemåde er således ikke at betragte som passivitet, der kan danne grundlag for et erstatningsansvar.

Bank Norwegian AS henviser på replikkens side 3 til Københavns Byrets dom af den 19. oktober 2018.

De faktiske omstændigheder for dommen er, at skyldneren i situationen havde tilgængeliggjort både nøglekortet til sit NemID og koden til sit NemID.

De faktiske omstændigheder for dommen og denne sag er i vidt forskellige, og det er andre faktorer som ligger til grund for vurderingen af uagtsomhed. I den omtalte sag havde den pågældende person således efterladt sit NEM-ID – altså sit nøglekort – samt koden til NEM ID'et i sin jakke til en fest med omkring 50 personer, hvoraf han ikke kendte alle. Det er på den baggrund vist ikke nogen underdrivelse at konkludere, at der på ingen måde er tale om sammenlignelige omstændigheder med nærværende sag, hvorfor Bank Norwegian AS's henvisning til dommen har af den grund ingen betydning for denne sag."

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettens begrundelse og resultat

Retten lægger efter bevisførelsen til grund, at B har skaffet sig adgang til As nemID brugernavn og adgangskode, ved at disse har været gemt på familiens tablet, og at han i to tilfælde har skaffet sig adgang til As nemID fra As pung og herfra har taget et billede af nøglekortet, uden at A har været bekendt med, at han har haft adgang hertil. B har

herefter uden As viden eller samtykke anvendt dette brugernavn, adgangskode og nøglekort til at optage det i sagen omhandlede lån.

Retten lægger efter bevisførelsen endvidere til grund, at B har gjort sig betydelige bestræbelser på at forhindre, at hans misbrug af As nemID kom til hendes kundskab. Han har herunder ændret As e-Boks indstillinger, således hun ikke modtog advisering fra kreditorerne, løbende slettet meddelelser fra kreditorerne på hendes e-Boks, foretaget adskillige ændringer af den til hendes nemkonto tilknyttede konto, foretaget tilbagebetaling af barselsdagpenge, der var indgået på hans konto samt hindret hendes adgang til parrets postkasse.

Det fremgår blandt andet af betænkning nr. 1456/2004 om e-signatures retsvirkninger s. 104-110, at

”...7.4.2 Udvalgets vurdering af gældende ret

Det klare udgangspunkt i dansk ret er, at man ikke bliver aftaleretligt forpligtet af en erklæring, der uberettiget afgives i ens navn (falsk) eller ændres efter afgivelsen (forfalskning). Falsk og forfalskning kan gøres gældende som ugyldighedsgrund også over for en løftemodtager i god tro. Et løfte binder med andre ord kun den, der har afgivet det, eller som har givet en anden fuldmagt til at afgive det.

...

...Certifikatindehaveren vil således som altovervejende hovedregel ikke være bundet af en erklæring, som er afgivet af en tredjemand, der uberettiget har fået adgang til den private nøgle. Det er principielt uden betydning for den aftaleretlige bundethed, om certifikatindehaveren reklamierer over for modtageren af erklæringen, altså giver denne meddelelse om, at der foreligger falsk.

Under alle omstændigheder kan spørgsmålet om, hvorvidt en certifikatindehavers adfærd vil bevirke en retlig forpligtelse over for godtroende løftemodtagere, ikke afgøres uden en samlet vurdering af det samlede hændelsesforløb, herunder kendskab til, hvilke oplysninger den enkelte løftemodtager måtte have været i besiddelse af om forholdet mellem certifikatindehaveren og den, der (uberettiget) har afgivet løftet ved brug af den digitale signatur.

Hvis den private nøgle er kompromitteret som følge af certifikatindehaverens egen uagtsomhed, og certifikatindehaveren ikke efterfølgende sørger for at få spærret sin signatur, vil dette efter omstændighederne kunne indgå i den samlede vurdering af, om certifikatindehaveren bliver aftaleretligt forpligtet. Manglende spærring vil således efter omstændighederne kunne medføre, at certifikatindehaveren anses for at have givet besidderen af den private nøgle, der uhindret får mulighed for fortsat at anvende denne, fuldmagt hertil. Der skal dog formentlig

temmelig meget til, og navnlig må det formentlig kræves, at certifikatindehaveren har viden om, at den private nøgle er kompromitteret.”

Højesteret har i afgørelserne U 2019.1192H og U 2019.1197H udtalt, at

”Afgørelsen af, om indehaveren bliver aftaleretligt forpligtet, i tilfælde af at tredjemand misbruger indehaverens digitale signatur, må træffes på grundlag af en konkret vurdering af det samlede hændelsesforløb. I denne vurdering indgår bl.a., under hvilke omstændigheder tredje- mand er kommet i besiddelse af indehaverens nøgle (brugernavn, adgangskode og nøglekort til NemID), om indehaveren har haft kendskab til, at tredjemand er kommet i besiddelse af de pågældende oplysninger, og om indehaveren har gjort, hvad der var muligt for at forhindre misbrug, f.eks. ved at spærre sit NemID så hurtigt som muligt, jf. her- ved betænkning nr. 1456/2004 om e-signaturs retsvirkninger, side 105-110.”

Retten finder herefter efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder og det samlede hændelsesforløb, herunder at A ikke har været bekendt med, at B har haft adgang til hendes brugernavn, adgangskode og nøglekort, sammenholdt med at hun straks, da hun blev bekendt med misbruget, ændrede sin adgangskode til nemID og kontaktede en advokat med henblik på at løse forholdet med kreditorerne, ikke, at A har udvist en sådan grad af uagtsomhed, at hun hæfter i forhold til låneaftalen med Bank Norwegian AS. Retten har i vurderingen heraf endvidere lagt vægt på de betydelige bestræbelser B har gjort for at skjule sit misbrug af nemIDet for A. Under disse omstændigheder kan det forhold, at A, ved at opbevare sit brugernavn og adgangskode på tabletten og ved at opbevare nøglekortet i pungen, har gjort adgangen til sit nemID tilgængeligt indenfor husets rammer, ikke ændre herpå. As påstand tages herefter til følge.

B har erkendt kravet i sagen, hvorfor der afsiges dom over for ham i overensstemmelse med Bank Norwegian AS' påstand.

Efter sagens udfald, og idet der er tale om en småsag, skal Bank Norwegian AS betale sagsomkostninger til A med 5.220 kr. med tillæg af moms.

Efter sagens udfald, og idet sagen mod B må betragtes som sluttet efter telefonmødet den 15. november 2018, skal B betale sagsomkostninger med 3.975 kr., svarende til inkassosalær på 2.780 kr. med tillæg af moms og retsafgift med 500 kr.

THI KENDES FOR RET :

A frifindes.

B skal til Bank Norwegian AS betale 49.975,97 kr. med tillæg af rente med 24,00% pr. år fra den 2. april 2017.

Bank Norwegian AS skal til A betale sagsomkostninger med 6.525 kr.

B skal til Bank Norwegian AS betale sagsomkostninger med 3.975 kr.

Beløbene skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.